

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 27P/51/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223202644
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223202644.1

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. E.Ö., XX.XX.XXXX, dieťa matky: H. E., U.. XX.XX.XXXX, F. R. A. V. XX, R., zastúpená advokátkou JUDr. Michaelou Kajabovou, so sídlom Budovateľská 2, Bratislava, a otca: G. E., U.. XX.XX.XXXX, F. R. L. R. X, L. o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 31.05.2023 zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa sa návrhom podaným pôvodne na Okresný súd v Poprade domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej L. E., U.. XX.XX.XXXX tak, že súd zakáže otcovi osobný aj telefonický styk s maloletou. V návrhu matka uviedla, že naposledy rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv k maloletej Okresný súd v Poprade, ktorý rozsudkom zo dňa 31.03.2022, č.k. 15P/186/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2022, č.k. 24CoP/75/2022, manželstvo rodičov maloletej L. rozviedol, dieťa zveril na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matke a styk otca upravil nasledovne: každý páry štvrtok a piatok kalendárneho roka v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. za asistencie odborného pracovníka Centra pre deti a rodiny Bratislava - Röntgenova 6, Bratislava v mieste a za podmienok určených odborným pracovníkom centra po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, po uplynutí 6 mesiacov každý páry víkend kalendárneho roka od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Otcovi bolo priznané právo na telefonáty s maloletou každý utorok v čase od 18.30 hod. do 19.00 hod. V odôvodnení rozsudku súd uviedol dôvody, pre ktoré nariadil asistovaný styk po dobu 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že súd predpokladal, že po túto dobu bude mať L.Í. vytvorený dostatočný priestor pre primerané budovanie vzájomného vzťahu s otcom. Po uplynutí doby 6 mesiacov asistovaného styku predpokladal úspešné ukončenie adaptačného procesu. Samotný súd však ďalej dôvodil, že v prípade, že sa tento predpoklad úspešnej adaptácie nepodarí naplniť, bude potrebné ďalej zvážiť zmenu súdnej úpravy, ktorá bude reflektovať aktuálne potreby maloletej L.. Matka v návrhu konštatovala, že sa nepodarilo naplniť predpoklad Krajského súdu v Prešove o úspešnom ukončení adaptačného procesu, vzťah otca s maloletou L. E. nijako neobnovil, a preto mala za to, že je potrebné v záujme mal. Karolíny pristúpiť ku zmene úpravy styku otca s maloletou, tak ako ju v odôvodnení svojho rozsudku predvídal Krajský súd v Prešove (str. 6, bod 15 rozsudku) a styk otca s maloletou dcérou zakázať. Matka poukázala zároveň na zdravotný stav maloletej, ktorý si vyžaduje medikamentóznú liečbu, špeciálnu, stabilnú, nemennú a zodpovednú starostlivosť, a to bez akýchkoľvek stresujúcich faktorov. Asistovaný styk však pre L. jednoznačne predstavuje stresový faktor, hoci prístup psychológov v Centre pre deti a rodinu v Bratislave je empatický, kedy nechajú L. vykonávať akékoľvek ľubovoľné aktivity bez akýchkoľvek mantinelov, kedy L. môže v Centre aj vodu liať na zem. Napriek tomu to predstavuje narušenie jej stereotypného správania, ktoré jej prináša pokoj a pohodu, ktorú pre svoj zdravý rast potrebuje. Maloletá z objektívnych dôvodov spočívajúcich v jej zdravotnom stave, je

zaradená do špeciálnej triedy na Základnej škole na U. U.. X H. R., kde ešte aj v rámci tejto špeciálnej triedy v počet žiakov 9 je integrovaná a je jej pridelený asistent, ktorý jej v škole pomáha. V základnej škole sa venuje maloletej L. aj špeciálna pedagogička, ktorá je súčasne aj jej triednou učiteľkou a pozná Karolínkine špecifické potreby.

2. Počas asistovaného styku maloletá podľa vnímania matky nenadviazala s otcom dôvernejší vzťah, ktorého výsledkom by bolo dobrovoľné trávenie času dieťaťa s otcom a možnosť realizácie jeho styku. Rozhodne otec maloletej je vo svojej komunikácii deštruktívny a nátlakový, obsah jeho e-mailov svedčí o jeho duševnej nestabilite, nie je vôbec v záujme maloletej aby sa s ním stretávala. Otec je skutočne zameraný stále len na svoju osobu, jeho správanie je toxické. Podľa vedomostí matky, o čom matku informovalo Centrum, otec maloletej ešte aj do Centra posielal e-mail správy s veľmi mätúcim narcisticky zameraným obsahom svedčiacim o jeho duševnej nestabilite. Počas realizácie asistovaného styku sa snažil otec v rámci svojich možností na oko slušne s matkou komunikovať, avšak jeho komunikácia je nekonzistentná, kedy osobne pod dozorom pracovníkov komunikuje kontrolované v rámci ako tak spoločenskej normy, ale vzápätí matke a aj Centru posielala znepokojujúce až výhrážné e-maily, ktoré matku len utvrdzujú v podozrení, že v nevhodnom správaní otca nenastala žiadna zmena, ani žiadna sebareflexia ako odporúčala súdna znalkyňa. L. v Centre môže urobiť čokoľvek, všetci sa len smejú a snažia sa prirodzene atmosféru odľahčiť. Je potom trošku náročnejšie L. vysvetliť, že nemôže napr. doma alebo v škole len tak vylievať vodu na zem, čo je v Centre dovolené. Atmosféra v Centre je zameraná na obnovenie vzťahu otca s dieťaťom za akýchkoľvek podmienok, ale v realite sa takto styk nebude realizovať. V realite musí viesť rodič dieťa usmerniť, ale tým správnym spôsobom. Musí mu dať mantinely, ale opäť tým správnym spôsobom, nenásilne a nie direktívne, ale otec to inak nevie, pretože ho v tomto smere nepustí jeho porucha osobnosti.

3. Maloletá má 9 rokov, má svojej zdravotné problémy a špecifické potreby. Matka zdôraznila, že je potrebné byť k nej maximálne empatický, starostlivý pri zabezpečovaní všetkých jej špecifických zdravotných, výchovných ako aj školských potrieb. Dieťa potrebuje podporu a komfort od zodpovedného a chápaného rodiča. Tohto otca maloletej nie je vzhľadom na svoju osobnostnú štruktúru schopný. Nie je úlohou maloletého dieťaťa poskytovať komfort rodičovi a bezvýhradne sa prispôsobovať jeho potrebám, ale práve naopak. Maloleté dieťa nemôže slúžiť ako terapia rodiča a nemôže byť hračkou v rukách rodiča. V tejto súvislosti matka poukázala na obsah znaleckého posudku vypracovaného v konaní Okresného súdu Poprad č. XX/XXXX, ktorý jednoznačne skonštatoval, že pokiaľ zo strany otca nedôjde k výraznej zmene v správaní a v prežívaní, najmä vo vzťahu k skutočným potrebám maloletej, je v podstate ku prospechu maloletej L. byť od otca odlúčená. Matka uzavrela, že k takejto zmene na strane otca nedošlo, otec nie je schopný reflektovať potreby L., z ktorého dôvodu považovala za nevyhnutné zakázať otcovi styk s maloletým dieťaťom.

4. Z obsahu rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 15P/186/2017-445 zo dňa 31.03.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, č.k. 24CoP/75/2022-530 zo dňa 13.12.2022 súd zistil, že manželstvo rodičov maloletej L. bolo rozvedené. Maloletá L. bola na čas po rozvode manželstva zverená do osobnej starostlivosti matke. Otec bol zaviazaný povinnosťou platiť na dcéru výživné vo výške 200 € mesačne. Styk otca s dieťaťom bol upravený každý párný štvrtok a piatok kalendárneho roka v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. za asistencie odborného pracovníka Centra pre deti a rodiny Bratislava - Röntgenova 6, Bratislava v mieste a za podmienok určených odborným pracovníkom centra po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, po uplynutí 6 mesiacov každý párný víkend kalendárneho roka od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Otcovi bolo priznané právo na telefonáty s maloletou každý utorok v čase od 18.30 hod. do 19.00 hod.

5. Podľa §1 Civilného mimosporového poriadku, podľa tohto zákona súdy prejedávané a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

11. Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine ak jeden z rodičov opakovanie bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

12. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k druhému rodičovi.

13. Podľa čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa.

14. Podľa článku 18 ods. 1,2 Dohovoru, zmluvné strany musia vynaložiť všetko úsilie, aby zabezpečili uznanie princípu, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia, prípadne poručníci majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Najlepšie záujmy dieťaťa budú pritom ich prvoradou starostou. Na účely garantovania a podpory práv zakotvených v tomto dohovore musia štáty - zmluvné strany rodičom a poručníkom poskytovať príslušnú pomoc pri výkone ich povinností týkajúcich sa výchovy dieťaťa; musia tiež zabezpečiť rozvoj inštitúcií, zariadení a služieb starostlivosti.

15. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimo sporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku) . Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§326 ods., 1,2 CSP, § 329 ods. 1,2,3CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

16. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželmi, nežijú ani v spoločnej domácnosti, maloletá je zverená súdnym rozhodnutím do osobnej starostlivosti matky, otcovi dieťaťa bol upravený asistovaný styk s maloletou po dobu 6 mesiacov. Po uplynutí uvedenej doby súd upravil

jeho styk s maloletou piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Otcovi bolo priznané aj právo na telefonáty s maloletou každý utorok v čase od 18.30 hod. do 19.00 hod. Maloletá trpí závažnými ochoreniami: detskou mozgovou obrnou, epilepsiou a inými pridruženými ochoreniami. Navštevuje špeciálnu základnú školu, v ktorej je zároveň aj integrovaná.

17. Matka sa návrhom domáhala zákazu styku otca s maloletou L. dôvodiac, že asistovaný styk otca s dieťaťom si nespĺnil svoj účel, otec si s maloletou nevybudoval vzájomný vzťah, nie je schopný primeraným spôsobom reflektovať potreby dieťaťa, zakročiť pri epileptickom záchvate dieťaťa, nevie jej poskytnúť adekvátnu zdravotnú starostlivosť. Poukázala na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/75/2022- 530 zo dňa 13.12.2022, ktorý síce predpokladal, že asistovaný styk v trvaní 6 mesiacov pomôže vybudovať vzťah otca s dcérou, ak by k tomu nedošlo dal na zväženie zmenu úpravy. Súd rozhodujúci o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia je toho názoru, že v tomto štádiu konania nie je možné bez ďalšieho dokazovania obmedziť výkon rodičovských práv otca maloletého dieťaťa tak radikálnym spôsobom, ako to navrhuje matka. Nateraz z obsahu listinných dôkazov nebolo preukázané také správanie otca voči maloletému dieťaťu, z ktorého by mal súd jednoznačne preukázať, že by bol ohrozený život, zdravie a zdravý vývoj dieťaťa. Zákaz styku otca s dieťaťom resp. výrazné obmedzenie styku prichádza do úvahy iba v odôvodnených prípadoch. To, že otec posielal matke mätúce e-maily nepreukazuje jeho vzťah a rodičovské zručnosti vo vzťahu k maloletej L.. Ak matka poukazuje na závery znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou D.. K. L. D., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a poradenská psychológia, ktorý bol vypracovaný v konaní o rozvod manželstva, nevzišla z jeho obsahu potreba absolútne vylúčiť otca zo starostlivosti o dieťa, bolo však konštatované, že dieťa nemá s otcom vybudovaný vzťah, keďže sa doposiaľ na starostlivosti o dcéru nepodieľal, nevedel reflektovať jej potreby, zdravotný handicap a nerešpektoval ani matku ako rezidentného rodiča. Od vyhlásenia uvedeného rozsudku ubehlo takmer 6 mesiacov. Súd však nateraz nemá k dispozícii žiadne relevantné dôkazy o tom, ako sa vzťah otca s dcérou posunul, ako otec spolupracoval pri asistovanom styku, ako vzťah s otcom vníma samotná maloletá a zariadenie, v ktorom sa styk realizoval. Keďže v prejedávanej veci sa matka domáha radikálneho zásahu do rodičovských práv, absolútne vylúčenie otca zo života dieťaťa, súd v tomto štádiu konania nemá jednostranné tvrdenia matky preukázané, matka nezaložila na podporu svojich tvrdení žiadne listinné doklady a potrebu neodkladnej úpravy dôvodí iba svojimi subjektívnymi pocitmi a vnemami, z ktorého dôvodu rozhodol tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Bude vecou dokazovania v konaní o veci samej, zistiť dôvodnosť zákazu styku otca s maloletou, prípadne nájsť alternatívny model styku otca s maloletou, ktorý by bol v záujme dieťaťa.

18. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zák.č. 161/2015 Z.Z. Civilný mimosporový poriadok.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1,2 CMP).